УДК 61:377.35:378.147:37.022(477.64)

ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ЗДМУ ЗА ВИМОГАМИ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ

В. І. Кравченко, С. Я. Доценко, Т. В. Кравченко, А. В. Афанасьєв, Л. В. Русакова, С. В. Кравченко

Запорізький державний медичний університет

CONDUCTING THE INDUSTRIAL PRACTICE IN ZSMU TO THE REQUIREMENTS OF CREDIT-MODULAR SYSTEM

V. I. Kravchenko, S. Ya. Dotsenko, T. V. Kravchenko, A. V. Afanasyev, L. V. Rusakova, S. V. Kravchenko

Zaporizhzhia State Medical University

У статті висвітлено особливості виробничої практики в Запорізькому державному медичному університеті, що проводиться згідно з вимогами кредитно-модульної системи.

The article highlights the features of industrial practice in Zaporizhzhia State Medical University, which conducted according to the requirements of the credit-modular system.

Вступ. Болонський процес сьогодні є не тільки стратегією вибору для нашої країни, але і можливістю для молодого покоління отримати вищу освіту на рівні європейських і світових стандартів [1]. Завданням виробничої практики є закріплення знань і навичок, отриманих при вивченні основних клінічних та теоретичних дисциплін, і їх подальше поглиблення та вдосконалення під час роботи. Незважаючи на створення нових та удосконалення існуючих програм, додатків до них, практичне вирішення питання проведення виробничої практики залишається відкритим [2, 3].

Основна частина. Виробнича практика 2-го курсу має певні особливості, оскільки це перша зустріч студентів з пацієнтами, перші їх кроки в клініці. Студенти ще не мають навичок спілкування з хворими і не можуть самостійно працювати у відділеннях без контролю викладача.

Програма практики складається з одного модуля, який включає три змістових модулі: догляд за хворими терапевтичного, хірургічного та педіатричного профілів. До початку самостійної і аудиторної роботи програмою передбачено 12 год на читання лекційного матеріалу, який представлений у кожному змістовому модулі двома лекціями. Розробники програми вважають, що в такий спосіб студенти до початку самостійної і аудиторної роботи в клініці будуть ознайомлені з особливостями навчання та роботи в умовах клініки.

© В. І. Кравченко, С. Я. Доценко, Т. В. Кравченко та ін.

Згідно з навчальним планом виробнича практика по догляду за хворими проводиться в період навчання на кафедрах: пропедевтики внутрішніх хвороб з доглядом за хворими, загальної хірургії та пропедевтики дитячих хвороб впродовж III семестру, що відповідає вимогам Болонської декларації.

У нашому університеті вже кілька років існує волонтерський рух. Так, студенти 2 курсу впродовж навчального року доглядають хворих у госпісі Архангела Михаїла. Ми переконалися в тому, що догляд за тяжкохворими з онкопатологією дозволяє студентам об'єднати психологічні, соціальні та духовні аспекти, а це вимагає бездоганного виконання професійного та громадянського обов'язку і накладає велику моральну відповідальність на студентів.

Сестринська практика студентів проводиться в період навчання на кафедрах пропедевтики внутрішніх хвороб із доглядом за хворими, загальної хірургії та пропедевтики дитячих хвороб у відділеннях стаціонару протягом VI семестру. Вона представлена трьома модулями. Для забезпечення повноцінного проведення практики у нас створені центри практичної підготовки, де на спеціальних фантомах, муляжах, манекенах та тренажерах студент може значно поліпшити засвоєння практичного матеріалу, який стане допуском до виконання певних маніпуляцій у клінічних умовах і підведення підсумкового модуля.

За період практики студенти набувають практичних навичок з правил прийому та виписки хворих,

оформлення медичної документації, освоюють маніпуляції в обсязі роботи медичної сестри, знайомляться з особливостями годування та догляду за дітьми різного віку, набувають навичок та засвоюють основні вимоги щодо надання першої долікарської допомоги.

Лікарська виробнича практика студентів четвертого курсу представлена чотирма змістовими модулями і проводиться в чотирьох відділеннях стаціонару – терапевтичному, хірургічному, педіатричному та пологовому. Студенти проходять практику як помічник лікаря терапевтичного, хірургічного, педіатричного та акушерського відділень у літній період.

У перший день практики проводяться виробничі збори за участю адміністрації лікарень і безпосередніх керівників практики, на яких вирішуються організаційні питання проведення практики та загального керівництва практикою, визначаються мета і завдання практики. По закінченню практики проводиться підсумковий модуль.

Студенти працювали як лікарі-ординатори відділень. У середньому вели 5–7 хворих. Самостійно оформляли медичну документацію, брали участь у роботі кабінетів ЕКГ, Ехо-КС, УЗД, ФГДС, плазмаферезу та інших. Брали участь в обходах хворих разом з завідувачами відділень, які були їх базовими керівниками, брали участь у проведенні санітарно-просвітницької роботи. Кожен студент мав по два нічні чергування.

Лікарська виробнича практика студентів п'ятого курсу представлена чотирма змістовими модулями і проводиться в літній період на базах поліклінік міста з терапії, хірургії, педіатрії та гінекології. У перший день практики на організаційних зборах студентів з адміністрацією лікувальних установ, викладачами від університету, визначається вихідний рівень знань студентів, складаються графіки роботи, розподіляються теми по НДРС.

Робота студентів планується не тільки на терапевтичних ділянках, але з відвідуванням кабінетів вузьких спеціалістів, робота в діагностичних кабінетах, знайомство з роботою ВКК і МСЕК. Студенти активно беруть участь у клініко-анатомічних, науково-практичних та реферативних конференціях, де виступають з доповідями, проводять санітарно-просвітницьку роботу серед хворих. Крім того, всі студенти виконують роботи з НДРС. Кращі доповіді представлені на підсумкову університетську конференцію.

На всіх етапах практики маніпуляції та практичні навички, які виконувалися студентами, фіксувалися в щоденниках виробничої практики. Студенти та керівники практики в повному обсязі забезпечуються всією необхідною навчально-методичною документацією, в якій чітко позначені цілі і завдання, методи досягнення кінцевих результатів та підсумковий контроль набутих практичних навичок.

Висновки: 1. Освоєння практичних навичок під час виробничої практики дозволяє студентам закріпити знання та навички, отримані при вивченні основних клінічних і теоретичних дисциплін в умовах майбутньої професії, логічно і послідовно поглиблювати і вдосконалювати їх, поліпшити якість навчання.

2. Враховуючи недостатній рівень знань і умінь студентів з надання невідкладної лікарської допомоги хворим, бажано ввести в програму виробничої практики роботу студентів у відділеннях інтенсивної терапії та реанімації, чергування на підстанціях швидкої медичної допомоги.

3. Використання фантомів, манекенів, муляжів та симуляторів при проведенні виробничої практики, особливо на молодших курсах, є необхідним і корисним як для студента, який може відпрацьовувати необхідні йому в майбутньому навички та маніпуляції, так і для викладача, який буде мати можливість удосконалити свій викладацький процес.

4. При проведенні лікарської виробничої практики максимально використовувати студентами освоєння практичних навичок біля ліжка хворого з оформленням первинної медичної документації.

5. Створення університетських клінік на базах клінічних лікарень дозволить поліпшити якість проходження виробничої практики студентами відповідно до європейських стандартів.

Література

1. Передерий В. Г. Стратегия Евроинтеграционного реформирования высшего медицинского и фармацевтического образования Украины / В. Г. Передерий // Медицинское образование. – 2005. – № 2. – С. 9–11.

2. Сестринская практика. Программа производственной практики для студентов высших медицинских учебных заведений III–IV уровней аккредитации / [В. З. Нетяженко, О. И. Дронов, В. Г. Майданник и др.]. – Киев, 2008. – 41 с.

3. Деонтологические аспекты организации практической подготовки студентов на клинической кафедре / Т. Д. Никула, В. А. Хомазюк, В. О. Мойсеенко, С. Г. Шевчук // Материалы науч.-метод. конф. IV мед. ф-та Национального медицинского университета имени О. О. Богомольца. – Киев, 2003. – С. 9–10.

Отримано 18.03.14